

УДК 311.172:338.439.63(477)

Тенденції та проблеми національного продовольчого споживання / Пасхавер Б.Й. // Економіка АПК. – 2014. – № 10. – С. 5.

Досліджено та проаналізовано основні показники продовольчого споживання в Україні порівняно зі статистикою США. На сучасному етапі головною проблемою забезпечення продовольчої безпеки стають вже не стільки кількісні характеристики харчування нації, скільки зменшення частки доходів населення, що проїдається. За цим показником Україна значно поступається розвинутих країнам. Зосереджено увагу на необхідності узгодження інтересів виробників і споживачів продовольства. Під цим кутом зору розглянуто вартий запозичення досвід США щодо суттєвої адресної бюджетної продовольчої допомоги нужденним верствам населення. Динаміка національного продовольчого споживання визнається критерієм доцільності й успішності соціально-економічних перетворень. Табл.: 5. Бібліогр.: 9.

Ключові слова: продовольче споживання, продовольчі витрати, продовольча безпека, бюджетна продовольча допомога, узгодження інтересів виробників і споживачів продовольства, Україна, США.

УДК 311.172:338.439.63(477)

Тенденции и проблемы национального пропитания / Пасхавер Б.И. // Экономика АПК. – 2014. – № 10. – С. 5.

Исследованы и проанализированы основные показатели продовольственного потребления в Украине в сравнении со статистикой США. На современном этапе главная проблема продовольственной безопасности кроется уже не столько в количественных характеристиках питания нации, сколько уменьшения удельного веса доходов населения, который проедается. По этому показателю Украина значительно уступает развитым странам. Сосредоточено внимание на необходимости согласования интересов производителей и потребителей продовольствия. Под этим углом зрения рассмотрен достойный заимствования опыт США относительно существенной адресной бюджетной продовольственной помощи нуждающимся слоям населения. Динамика национального продовольственного потребления признается критерием целесообразности и успешности социально-экономических преобразований. Табл.: 5. Библиогр.: 9.

Ключевые слова: продовольственное потребление, продовольственные затраты, продовольственная безопасность, бюджетная продовольственная помощь, согласование интересов производителей и потребителей продовольствия, Украина, США.

UDS 311.172:338.439.63(477)

Trends and problems of national food consumption / Paskhaver B.Y. // Ekonomika APK. – 2014. – № 10. – P. 5.

The article provides a study and analysis of the principal indicators of food consumption in Ukraine in comparison to statistics of the United States. At present the main problem of food security is not the quantitative characteristics of national food as reducing the share of household income that is spent on food. For this indicator, Ukraine is significantly inferior the developed Countries. Attention is drawn to the need to harmonize the interests of producers and consumers of food. From this point of view the valuable experience of the United States a powerful targeted budget food aid to the needy population is considered. The dynamics of national food consumption is defined due to the criterion of feasibility and success of socio-economic transformation. Tabl.: 5. Refs.: 9.

Key words: food consumption, food costs (expances), food aid budget, reconciling the interests of producers and consumers of food.

УДК [338.43 : 334.73] : 339.1

Сільськогосподарська кооперація: ринкові механізми розвитку / Борщевський В.В., Магас В.М.
// Економіка АПК. – 2014. – № 10. – С. 14.

Досліджено феномен сільськогосподарської кооперації в контексті дії ринкових механізмів самоорганізації. Встановлено, що основною причиною недостатнього поширення кооперації в аграрному секторі України є намагання запроваджувати її адміністративними методами. Це зумовлює формальний характер функціонування кооперативних структур та їхню фактичну нежиттєздатність. Натомість у розвинутих країнах світу, зокрема в країнах-членах ЄС, сільськогосподарська кооперація функціонує, насамперед, на основі ринкових механізмів. Тому пріоритетними напрямками активізації кооперативних об'єднань у сільському господарстві України мають стати: розвиток сільськогосподарського підприємництва, удосконалення інфраструктури аграрного ринку, його демонополізація та стимулювання конкуренції, створення сучасного інституційного середовища, покликаного забезпечити можливості для повноцінної реалізації учасниками виробничих, обслуговуючих, споживчих і кредитних кооперативів своїх економічних інтересів. Бібліогр.: 23.

Ключові слова: сільськогосподарська кооперація, ринкові механізми, самоорганізація, інститути, соціальний капітал.

УДК [338.43 : 334.73] : 339.1

Сельскохозяйственная кооперация: рыночные механизмы развития / Борщевский В.В., Магас В.М. // Экономика АПК. – 2014. – № 10. – С. 14.

Исследован феномен сельскохозяйственной кооперации в контексте действия рыночных механизмов самоорганизации. Установлено, что основной причиной недостаточного распространения кооперации в аграрном секторе Украины является попытка внедрять ее административными методами. Это обуславливает формальный характер функционирования кооперативных структур и их фактическую нежизнеспособность. В то же время в развитых странах мира, в частности в странах-членах ЕС, сельскохозяйственная кооперация функционирует, прежде всего, на основе рыночных механизмов. Поэтому приоритетными направлениями активизации кооперативных объединений в сельском хозяйстве Украины должны стать: развитие сельскохозяйственного предпринимательства, усовершенствование инфраструктуры аграрного рынка, его демонополизация и стимулирование конкуренции, создание современной институциональной среды, призванной обеспечить возможности участникам производственных, обслуживающих, потребительских и кредитных кооперативов полноценно реализовывать свои экономические интересы. Библиогр.: 23.

Ключевые слова: сельскохозяйственная кооперация, рыночные механизмы, самоорганизация, институты, социальный капитал.

UDS [338.43 : 334.73] : 339.1

Agricultural cooperation: market mechanisms of development / Borshchevskiy V.V., Mahas V.M.
// Ekonomika APK. – 2014. – № 10. – P. 14.

The phenomenon of agricultural cooperation is studied in the context of market mechanisms of self-organization. It is stated that the main cause of the lack of sharing of cooperation in the agricultural sector of Ukraine is attempts to implement it via administrative methods. This causes the formal functioning of cooperative organizations and their actual non-viability. At the same time, in the developed world, particularly in the EU member states, agricultural cooperatives are functioning primarily on the basis of market mechanisms. Therefore, priority areas of cooperative association in agriculture of Ukraine should be: development of agricultural entrepreneurship, improvement of agricultural market infrastructure, demopolization and promoting of competition, creation of a modern institutional environment for provide opportunities for participants of manufacturing, service, consumer and credit cooperatives to fully realize its economic interests. Refs.: 23.

Key words: agricultural cooperation, market mechanisms, self-organization, institutions, social capital.

УДК 330.111.4

Шляхи підвищення ефективності виробничих ресурсів сільського господарства України у контексті зміцнення економічної безпеки / Залізко В.Д. // Економіка АПК. – 2014. – № 10. – С. 19.

Розглядається ряд проблем неефективного управління сільським господарством та нераціонального використання виробничих ресурсів, які безпосередньо впливають на забезпечення економічної безпеки і сталого розвитку сільських територій.

На основі проведеного аналізу рівня продуктивності праці, рентабельності та врожайності зроблено оцінку ефективності суспільного виробництва в сільському господарстві й запропоновано шляхи переходу від техногенного економічного до стійкого соціально-економічного розвитку. Визначено, що діяльність сільськогосподарських суб'єктів має бути спрямована не стільки на розширення виробництва продукції, скільки – на підвищення ефективності використання ресурсів: праці, людського і природного капіталу, землі, підприємницьких здібностей тощо.

Встановлено, що оскільки сільськогосподарське виробництво – це тільки елемент системи економічної безпеки сільських територій, то доцільно використовувати системний підхід для оцінки ефективності діяльності сільськогосподарських виробників, а саме – необхідно ввести в розгляд систему показників, що характеризують ефективність використання ресурсів.

На основі індексного методу, скориставшись окремими показниками (які можна розрахувати за даними Державної служби статистики України) розроблено авторську методику оцінки ефективності виробництва, що уможливує виявити фактори, які сприяють або перешкоджають ефективності використання ресурсів, і надалі розробити заходи щодо підвищення ефективності функціонування сільськогосподарських виробників із позицій зміцнення економічної захищеності країни.

Запровадження системи моніторингу та ранжування соціально-економічної ефективності діяльності сільськогосподарських виробників з використанням запропонованого інтегрального індексу дасть змогу не тільки виявити негативні чинники, що перешкоджають зміцненню економіки сільських територій, а й прогнозувати можливі загрози економіці України в регіональному розрізі. Табл.: 2. Рис.: 1. Бібліогр.: 16.

Ключові слова: сільське господарство, виробничі ресурси, індексний метод, ефективність виробництва, економічна безпека, сільські території.

УДК 330.111.4

Пути повышения эффективности производственных ресурсов сельского хозяйства Украины в контексте укрепления экономической безопасности / Залізко В.Д. // Экономика АПК. – 2014. – № 10. – С. 19.

Рассматривается ряд проблем неэффективного управления сельским хозяйством и нерационального использования производственных ресурсов, которые непосредственно влияют на обеспечение экономической безопасности и устойчивого развития сельских территорий.

На основе проведенного анализа уровня производительности труда, рентабельности и урожайности сделана оценка эффективности общественного производства в сельском хозяйстве и предложены пути перехода от техногенного экономического к устойчивому социально-экономическому развитию. Определено, что деятельность сельскохозяйственных субъектов должна быть направлена не столько на расширение производства продукции, сколько – на повышение эффективности использования ресурсов: труда, человеческого и природного капитала, земли, предпринимательских способностей и т.п.

Установлено, что поскольку сельскохозяйственное производство – это только элемент системы экономической безопасности сельских территорий, то целесообразно использовать системный подход для оценки эффективности деятельности сельскохозяйственных производителей, а именно – необходимо ввести в рассмотрение систему показателей, характеризующих эффективность использования ресурсов.

На основе индексного метода, воспользовавшись отдельными показателями (которые можно считать по данным Государственной службы статистики Украины) разработана авторская методика оценки эффективности производства, что дает возможность выявить факторы, способствующие или препятствующие эффективности использования ресурсов и в дальнейшем разработать мероприятия

по повышению эффективности функционирования сельскохозяйственных производителей с позиций укрепления экономической защищенности страны.

Внедрение системы мониторинга и рейтингования социально-экономической эффективности деятельности сельскохозяйственных производителей с использованием предложенного интегрального индекса дает возможность не только выявить негативные факторы, препятствующие укреплению экономики сельских территорий, но и прогнозировать возможные угрозы экономике Украины в региональном разрезе. Табл.: 2. Илл.: 1. Библиогр.: 16.

Ключевые слова: сельское хозяйство, производственные ресурсы, индексный метод, эффективность производства, экономическая безопасность, сельские территории.

UDS 330.111.4

Production resources of agriculture Ukraine: the present state, problems and ways of improving efficiency in the context of strengthening economic safety rural territories / Zalizko V.D. // *Ekonomika APK*. – 2014. – № 10. – P. 19.

In paper we consider several problems of inefficient management of agriculture and inefficient use of inputs that directly affect the provision of economic security and sustainable rural development in general.

The analysis of productivity, profitability and productivity has allowed to evaluate the effectiveness of social production in agriculture and suggest ways to transition from a man-made economic development to social and economic development based on sustainability. Agricultural economic activities should focus not only on expanding production, and most importantly – the efficient use of resources: labor, human and natural capital, land, etc. entrepreneurial abilities.

Established that agricultural production – is only an element of economic security in rural areas, it is advisable to use a systematic approach for evaluating the performance of agricultural producers, such as is necessary to put into consideration the system parameters that characterize the efficiency of resource use.

Based on the index method, using selected indicators (which can be calculated according to the State Statistics Service of Ukraine) developed authoring method of evaluating the effectiveness of production, which will help identify factors that facilitate or impede the efficiency of resource use and further develop measures to improve the efficiency of agricultural producers, from the standpoint of strengthening the economic security of the country.

Implementation of monitoring and ranking of socio-economic efficiency of farmers using the proposed integrated index will not only reveal the negative factors that hinder the strengthening of the economy of rural areas, but also to predict credible threat to the economy of Ukraine regions. Табл.: 2. Figs.: 1. Refs.: 16.

Key words: agriculture, manufacturing resources, index method, production efficiency, economic security, rural territories.

UDS 338.43:37.017

The role of ecological, economic and educational imperatives in development of organic agricultural production / Bezus R.M., Dubrova N.P. // *Ekonomika APK*. – 2014. – № 10. – P. 27.

The modern attitude to potential consequences of organic agricultural production implementation is considered in the article. In particular, the article shows the consequences of organic agricultural production implementation under conditions of the world society development in the direction of reorientation of priorities from economic priorities to social and economic priorities. The authors emphasize that the main incentive of mass implementation of the organic agricultural production will be the change of a thinking style of agricultural producers due to a system of professional training. The author has carried out the correlation analysis and built correlation pleiades on the basis of data at a level of education, a state of the environment, a state of economy and development of organic agricultural production of 122 countries of the world. There are mathematical proofs that a share of an agricultural sector in GDP of a country has an inverse correlation with a share of organic lands in a general area of a country and a level of education is the main indicator of development of the organic agricultural production market. Табл.: 1. Figs.: 1. Refs.: 12.

Key words: organic agricultural production, development of organic agricultural production, imperative, level of education, correlation analysis, correlation pleiades.

УДК 338.43:37.017

Роль екологічного, економічного та освітнього імперативів у розвитку органічного агровиробництва / Безус Р.М., Дуброва Н.П. // Економіка АПК. – 2014. – № 10. – С. 27.

Розглянуто сучасне ставлення до потенційних результатів запровадження органічного агровиробництва, зокрема в сучасних умовах розвитку світової спільноти в напрямі переорієнтації пріоритетів від економічних до соціально-екологічних. Наголошується, що основним рушієм масового запровадження органічного агровиробництва буде зміна стилю мислення агровиробників через систему фахової підготовки. На підставі даних щодо рівня освіти, стану навколишнього середовища, економіки та розвитку органічного агровиробництва 122 країн світу проведено кореляційний аналіз і побудовано кореляційні плеяди. Математично доведено, що питома вага аграрного сектору у ВВП країни має обернену кореляцію до частки органічних земель у загальній площі країни, а рівень освіти є основним індикатором розвитку ринку органічного агровиробництва. Табл.: 1. Рис.: 1. Бібліогр.: 12.

Ключові слова: органічне агровиробництво, розвиток органічного агровиробництва, імператив, рівень освіти, кореляційний аналіз, кореляційні плеяди.

УДК 338.43:37.017

Роль экологического, экономического и образовательного императивов в развитии органического агропроизводства / Безус Р.Н., Дуброва Н.П. // Экономика АПК. – 2014. – № 10. – С. 27.

Рассмотрено современное отношение к потенциальным результатам внедрения органического агропроизводства, в частности в современных условиях развития мирового сообщества в направлении переориентации приоритетов от экономических к социально-экологическим. Отмечается, что основным двигателем массового внедрения органического агропроизводства будет изменение стиля мышления агропроизводителей через систему профессиональной подготовки. На основании данных уровня образования, состояния окружающей среды, экономики и развития органического агропроизводства 122 стран мира проведен корреляционный анализ, на основе которого построены корреляционные плеяды. Математически доказано, что удельный вес аграрного сектора в ВВП страны имеет обратную корреляцию с долей органических земель в общей площади страны, а уровень образования является основным индикатором развития рынка органического агропроизводства. Табл.: 1. Илл.: 1. Библиогр.: 12.

Ключевые слова: органическое агропроизводство, развитие органического агропроизводства, уровень образования, корреляционный анализ, корреляционные плеяды.

ФІНАНСОВІ ВІДНОСИНИ ТА БУХГАЛТЕРСЬКИЙ ОБЛІК

FINANCIAL RELATIONS AND ACCOUNTING

УДК 336.2:631.162

Реформування механізму прямого оподаткування сільськогосподарських підприємств / Тулуш Л.Д. // Економіка АПК. – 2014. – № 10. – С. 34.

Досліджено ефективність чинного механізму прямого оподаткування сільськогосподарських підприємств в Україні. Проаналізовано особливості застосування спеціального режиму прямого оподаткування на етапі його запровадження та в сучасних економічних умовах. Охарактеризовано вплив діючої податкової практики на конкурентоспроможність окремих сільськогосподарських підприємств. Встановлено, що нині в умовах зростання прибутковості діяльності в галузі поширилися схеми податкової оптимізації агрохолдингами, внаслідок чого малі та середні сільгосппідприємства поставлені в нерівні умови господарювання, а сільські бюджети недоотримують значні суми коштів. Діючий механізм оподаткування не виконує притаманних йому функцій, крім забезпечення стабільності податкових умов. Подальше збереження діючих податкових умов обумовлюватиме витіснення суб'єктів малого підприємництва із найбільш прибуткових видів аграрного бізнесу. Обґрунтовано доцільність уточнення умов застосування спеціального податкового режиму у сфері агропромислово-

го виробництва. Окреслено напрями реформування системи прямого оподаткування в частині забезпечення більш справедливого розподілу податкового навантаження. Табл.: 4. Рис.: 4. Бібліогр.: 33.

Ключові слова: система оподаткування, податковий механізм, режим оподаткування, принципи оподаткування, пряме оподаткування, фіксований сільськогосподарський податок, податкове стимулювання, податкове навантаження.

УДК 336.2:631.162

Реформирование механизма прямого налогообложения сельскохозяйственных предприятий / Тулуш Л.Д. // Экономика АПК. – 2014. – № 10. – С. 34.

Исследована ефективність діючого механізму прямого оподаткування сільськогосподарських підприємств в Україні. Проаналізовані особливості застосування спеціального режиму прямого оподаткування на етапі його впровадження і в сучасних економічних умовах. Охарактеризовано вплив діючої податкової практики на конкурентоспроможність окремих сільськогосподарських підприємств. Встановлено, що в нинішнє час в умовах зростання доходності діяльності в аграрній галузі поширилися схеми податкової оптимізації агрохолдингами, в результаті чого малі і середні сільськогосподарські підприємства поставлені в нерівні умови господарювання, а сільські бюджети недополучають значительні сумми коштів. Діючий механізм оподаткування не виконує притаманних йому функцій, крім забезпечення стабільності податкових умов. Далішнє збереження діючих податкових умов буде обумовлювати далішнє витіснення суб'єктів малого підприємництва з самих прибутливих видів аграрного бізнесу. Обґрунтована цілесобразність уточнення умов застосування спеціального податкового режиму в сфері агропромислового виробництва. Визначені напрями реформування системи прямого оподаткування в частині забезпечення більш справедливого розподілу податкової навантаження. Табл.: 4. Илл.: 4. Библиогр.: 33.

Ключевые слова: система оподаткування, податковий механізм, режим оподаткування, принципи оподаткування, пряме оподаткування, фіксований сільськогосподарський податок, податкове стимулювання, податкове навантаження.

UDS 336.2:631.162

Reforms of the mechanism of the direct taxation of agrarian enterprises / Tulush L.D. // Ekonomika APK. – 2014. – № 10. – P. 34.

The efficiency of the current mechanism of the direct taxation of agricultural enterprises in Ukraine is studied. The features of the application of the special regime of direct taxation during its implementation and in the current economic conditions are analysed. The characteristics of influence of current tax practices on the competitiveness of individual farms is provided. It is defibed that now in terms of growth in profitability of the enterprising there are spread tax optimization schemes introduced by agro holdings, this results in situation that small and medium-sized agricultural enterprises are put in unequal economic and rural budgets loose significant amount of money.

Current tax mechanism is not fulfilling its inherent features, in addition to ensuring the stability of the tax conditions. Maintaining existing tax conditions can lead to exclusion of small businesses from the most profitable agricultural businesses.

The article substantiates the expediency of specification of the terms for application for the special tax regime in the field of agriculture production. The directions of reforming the system of direct taxation in terms of ensuring a more equitable distribution of the tax burden are outlined. Tabl.: 4. Figs.: 4. Refs.: 33.

Key words: tax system, tax mechanism, tax treatment, principles of taxation, direct taxation, fixed agricultural tax, tax incentives, tax burden.

УДК 368.03:330.133.2

Моделі страхової політики при сільськогосподарському страхуванні / Алескерова Ю.В. // Економіка АПК. – 2014. – №10. – С. 45.

У статті досліджено моделі сільськогосподарського страхування з висвітленням досвіду зарубіжних країн. Виділено дві основні моделі аграрного страхування: із державною підтримкою та без участі держави, проаналізовано варіативність першої для різних типів ризиковості здійснення сільськогосподарської діяльності. Оцінено стан та виявлено недоліки страхування сільського господарства України. Проведено аналіз та узагальнено вітчизняний і російський досвід із використанням статистичних даних страхових сайтів. Проаналізовано динаміку страхування сільськогосподарських культур в Україні за даними Агроіншуранс Інтернешнл. Опрацьовано рекомендації для розвитку моделі вітчизняного сільськогосподарського страхування на основі зарубіжного досвіду. Табл.: 3. Рис.: 1. Бібліогр.: 29.

Ключові слова: моделі страхової політики, аграрний сектор, сільськогосподарське страхування, досвід розвинених країн у агрострахуванні, ефективність державної підтримки агрострахування, моделювання для ризиків біологічних систем.

УДК 368.03:330.133.2

Модели страховой политики при сельскохозяйственном страховании / Алескерова Ю.В. // Экономика АПК. – 2014. – №10. – С. 45.

В статье исследованы модели сельскохозяйственного страхования с освещением опыта зарубежных стран. Выделены две основные модели аграрного страхования: с государственной поддержкой и без участия государства, проанализирована вариативность первой для различных типов рискованности осуществления сельскохозяйственной деятельности. Оценено состояние и выявлены имеющиеся недостатки страхования сельского хозяйства Украины. Проведен анализ и обобщен отечественный и российский опыт с использованием статистических данных страховых сайтов. Проанализирована динамика страхования сельскохозяйственных культур в Украине по данным Агроиншуранс Интернешнл. Выработаны рекомендации для развития модели отечественного сельскохозяйственного страхования на основе зарубежного опыта. Табл.: 3. Илл.: 1. Библиогр.: 29.

Ключевые слова: модели страховой политики, аграрный сектор, сельскохозяйственное страхование, опыт развитых стран в агростраховании, эффективность государственной поддержки агрострахования, моделирование для рисков биологических систем.

UDS 368.03:330.133.2

Models of insurance policy within the framework of agricultural insurance / Aleskerova Y.V. // Ekonomika APK. – 2014. – № 10. – P. 45.

The article studies the models of agricultural insurance considering the foreign experience. Two main models of agricultural insurance are defined. These are: a model with state support (to varying structure) and a model without the participation of the state. The options and forms of state support of agricultural insurance for different types of risks in the conduct of agricultural activities are analysed. The state of agricultural insurance in Ukraine and its shortcomings are considered. The analysis and generalization of the experience of Ukraine and Russia with the use of statistical data of insurance sites is carried out. The dynamics of crop insurance in Ukraine in the statistical database Agroiinsuranc International is studied.

The article provides recommendations for the development of models of domestic agricultural insurance based on the processing of foreign experience. Tabl.: 3. Figs.: 1. Refs.: 29.

Key words: model of insurance policies, the agricultural sector, agricultural insurance, experience of foreign countries in the agricultural insurance the effectiveness of public support for agricultural insurance, risk modeling of biological systems.

УДК 338.517 : 330.31 : 330.142.211

Ціновий фактор у відтворенні основних засобів сільського господарства / Могилова М.М.
// Економіка АПК. – 2014. – № 10. – С. 54.

Обґрунтовано важливість забезпечення цінового паритету на продукцію сільського господарства для відтворення галузевих основних засобів. Проаналізовано вплив співвідношення зростання цін сільськогосподарської продукції до зростання цін засобів виробництва на оновлення різних видів матеріально-технічних ресурсів. За результатами дослідження виявлено тісний зв'язок між вищезазначеними ціновими співвідношеннями та обсягами придбання сільськогосподарської техніки і вантажних автомобілів. Досить рельєфно вплив рівня еквівалентності обміну в АПК на оновлення основних засобів виражений у рослинництві, тоді як у тваринництві він нівелюється дією інших факторів. Обґрунтовано необхідність удосконалення міжгалузевих економічних відносин в АПК для досягнення цінового паритету з метою забезпечення умов розширеного відтворення основних засобів сільського господарства. Табл.: 3. Рис.: 1. Бібліогр.: 13.

Ключові слова: основні засоби, відтворення, оновлення основних засобів, еквівалентність цін, ціновий паритет, сільське господарство.

УДК 338.517 : 330.31 : 330.142.211

Ценовой фактор в воспроизводстве основных средств сельского хозяйства / Могилова М.М.
// Экономика АПК. – 2014. – № 10. – С. 54.

Обоснована важность обеспечения ценового паритета на продукцию сельского хозяйства для воспроизводства отраслевых основных средств. Проанализировано влияние соотношения роста цен сельскохозяйственной продукции к росту цен средств производства на обновление различных видов материально-технических ресурсов. По результатам исследования выявлена тесная связь между вышеуказанными ценовыми соотношениями и объемами закупки сельскохозяйственной техники и грузовых автомобилей. Достаточно рельефно влияние уровня эквивалентности обмена в АПК на обновление основных средств выражено в растениеводстве, тогда как в животноводстве оно нивелируется воздействием других факторов. Обоснована необходимость усовершенствования межотраслевых экономических отношений в АПК для достижения ценового паритета с целью обеспечения условий расширенного воспроизводства основных средств сельского хозяйства. Табл.: 3. Рис.: 1. Библиогр.: 13.

Ключевые слова: основные средства, воспроизводство, обновление основных средств, эквивалентность цен, ценовой паритет, сельское хозяйство.

UDS 338.517 : 330.31 : 330.142.211

Pricing within the framework of reproduction of the basic assets of agriculture / Mohylova M.M.
// Ekonomika APK. – 2014. – № 10. – P. 54.

The article substantiates the necessity of enforcement of price parity for the agrarian products for reproduction of the basic assets of the brunch. The impacts of interrelation of increase of prices on agrarian products and rise in prices on production assets and on the technical and material re-equipment are considered. It was defined that there is a strong interrelation between the aforementioned interrelation and the purchase volumes of agrarian equipment and machinery. There is quite distinct influence of the level of equivalency of exchange in the AIC re-equipment in the sphere of crop production, nevertheless this influence is minimised in the cattle-breeding due to other factors. It is substantiated that it is necessary to enhance inter-brunch relations in the AIC in order to reach the price parity for creation of environment for reproduction of the basic agricultural assets. Tabl.: 3. Figs.: 1. Refs.: 13.

Key words: basic assets, reproduction, re-equipment, price equivalence, price parity, agriculture.

УДК 332.341:332.3

Соціально-економічний розвиток сільських територій як об'єкт інфраструктурного забезпечення / Ксьонжик І.В. // Економіка АПК. – 2014. – № 10. – С. 60.

Досліджено економічну сутність категоріального апарату, що характеризує інфраструктурне забезпечення сільських територій. Встановлено пріоритетні цілі й основні завдання, визначено специфіку соціально-економічного розвитку сільських територій.

Обґрунтовано взаємозалежність між соціально-економічним розвитком сільських територій і його інфраструктурним забезпеченням через систему адміністративно-правових, економічних, фінансових, виробничих та екологічних зв'язків. Визначено основні організаційні й соціальні чинники економічного середовища, які сприятливо впливають на формування галузей і сфер, що забезпечують функціонування й еволюцію як окремих домогосподарств, так і аграрного підприємництва.

Представлено інфраструктурне забезпечення сільських територій як одну із форм реалізації відносин соціально-економічної політики держави або соціальної відповідальності суб'єктів господарювання, спрямоване на матеріально-технічне та фінансове забезпечення життєдіяльності мешканців сільських територій і розвиток виробничого процесу в АПК. Бібліогр.: 11.

Ключові слова: соціально-економічний розвиток, сільські території, інфраструктурне забезпечення.

УДК 332.341:332.3

Социально-экономическое развитие сельских территорий как объект инфраструктурного обеспечения / Ксьонжик И.В. // Экономика АПК. – 2014. – № 10. – С. 60.

Исследована экономическая сущность категориального аппарата, характеризующего инфраструктурное обеспечение сельских территорий. Установлены приоритетные цели и основные задачи, определена специфика социально-экономического развития сельских территорий.

Обоснована взаимозависимость между социально-экономическим развитием сельских территорий и его инфраструктурным обеспечением через систему административно-правовых, экономических, финансовых, производственных и экологических связей. Определены основные организационные и социальные факторы экономической среды, которые оказывают благотворное влияние на формирование отраслей и сфер, обеспечивающих функционирование и эволюцию как отдельных домохозяйств, так и аграрного предпринимательства в целом.

Представлено инфраструктурное обеспечение сельских территорий как одну из форм реализации отношений социально-экономической политики государства или социальной ответственности субъектов хозяйствования, направленное на материально-техническое и финансовое обеспечение жизнедеятельности жителей сельских территорий и развитие производственного процесса в АПК. Библиогр.: 11.

Ключевые слова: социально-экономическое развитие, сельские территории, инфраструктурное обеспечение.

UDS 332.341:332.3

The theoretical factor of socio-economic development of rural areas as objects of infrastructure / Ksyonzhik I.V. // Ekonomika APK. – 2014. – № 10. – P. 60.

The economic nature of categorical apparatus that characterizes the infrastructure provision of rural areas is researched. The priority aims and objectives were established; the specific features of the social and economic rural development were defined. The relationship between social and economic development of rural infrastructure and its maintenance through the administrative, legal, economic, financial, industrial and ecological ties was grounded.

The basic organizational and social factors of economic environment that have a beneficial effect on the formation of branches and areas for the operation and evolution of individual households and agrarian enterprises were defined.

The rural infrastructure provision as one of the forms of social and economic policy or objects' social responsibility which is aimed at logistical and financial life support of villagers and agrarian production development in rural areas were considered. Refs.: 11.

Key words: socio-economic, development, rural areas, provision of infrastructure.

ІННОВАЦІЙНА ДІЯЛЬНІСТЬ ТА
ІНТЕЛЕКТУАЛЬНИЙ КАПІТАЛ

INNOVATIVE ACTIVITY AND
INTELLECTUAL CAPITAL

УДК 338.439.5:664.121

Інноваційно-інвестиційний розвиток цукробурякового виробництва / Фурса А.В. // Економіка АПК. – 2014. – № 10. – С. 66.

Висвітлено питання сутності критеріїв оцінки інновацій на предмет їх привабливості для цукробурякового виробництва. З'ясовано, які інноваційно-інвестиційні проекти можуть претендувати на державну підтримку. Встановлено, що державна підтримка має бути не безкоштовним дотуванням того чи іншого виробництва, а каталізатором залучення приватних інвестицій, з якими разом нести стовідсоткові ризики й одержувати відповідні вигоди від його ефективності, мов інвестор. Розглянуто основні критерії – високотехнологічність цукробурякової галузі, створення нових робочих місць і розвиток вітчизняного виробництва, високий ступінь готовності об'єктів інвестування, економічність та самокупність, спільна участь у проекті державного й приватного капіталу, імпортозаміщення та екологічність. Бібліогр.: 16.

Ключові слова: інновації, інвестиційна привабливість, конкурентоспроможність, бізнес-проекування, прибутковість, цукробурякове виробництво.

УДК 338.439.5:664.121

Инновационно-инвестиционное развитие свеклосахарного производства / Фурса А.В. // Экономика АПК. – 2014. – № 10. – С. 66.

Освещен вопрос сущности критериев оценки инноваций на предмет их привлекательности для свеклосахарного производства. Выяснено, какие инновационно-инвестиционные проекты могут претендовать на государственную поддержку. Установлено, что государственная поддержка должна выступать не как бесплатное дотирование того или иного производства, а быть каталізатором привлечения частных инвестиций, с которыми вместе нести стопроцентные риски и получать соответствующие выгоды от его эффективности, словно инвестор. Рассмотрены основные критерии – высокотехнологичность свеклосахарной отрасли, создание новых рабочих мест и развитие отечественного производства, высокая степень готовности объектов инвестирования, экономичность и самокупаемость, общее участие в проекте государственного и частного капитала, импортозамещение и экологичность. Библиогр.: 16.

Ключевые слова: инновации, инвестиционная привлекательность, конкурентоспособность, бизнес-проектирование, прибыльность, свеклосахарное производство.

UDS 338.439.5:664.121

Innovative-investment development of sugar beet production / Fursa A.V. // Ekonomika APK. – 2014. – № 10. – P. 66.

A conception of estimation criteria for sugar-beet production innovation attractiveness is disclosed. It is defined, what innovative-investment projects can apply for the state support. It is established that state support must be not a grant for a specific production, but as though a catalyst of bringing in private investments, with that it must bear 100 % of risks and obtain corresponding benefits from the production efficiency, as an investor. Considered are the basic criteria, such as high level of technological equipment of sugar-beet industry, creation of new workplaces and development of home production, high degree of objects of investing readiness, economy and self-repayment, joint participating of state and private capital in a project, import substitution and eco-friendly policies. Refs.: 16.

Key words: innovations, investment attractiveness, competitiveness, business-planning, profitability, sugar beet production.

УДК 330.46:631.415.1

Сучасні інформаційні технології в регулюванні процесів підвищення родючості ґрунтів / Корчинська О.А. // Економіка АПК. – 2014. – № 10. – С. 70.

Проаналізовано сучасний стан проведення хімічної меліорації кислих ґрунтів в Україні. Виявлено причини зниження обсягів застосування вапнякових добрив і запропоновано науково обґрунтований підхід щодо застосування ефективних агрохімічних методів зниження кислотності ґрунтів на основі сучасних інформаційних технологій. Представлено розроблену автором інформаційно-управлінську систему визначення потреби у вапнякових добривах із метою регулювання балансу кальцію та зниження рівня кислотності ґрунтів. Програмний модуль "Баланс кальцію" розроблено для надання методологічної та практичної допомоги науковцям, спеціалістам сільського господарства і керівникам усіх рівнів для прийняття науково обґрунтованих управлінських рішень стосовно використання ефективних методів та прийомів зниження рівня кислотності ґрунтів із метою підвищення їхньої родючості. Обґрунтовано необхідність широкого застосування комп'ютерних технологій у процесі управління родючістю ґрунтів із метою забезпечення сільськогосподарських товаровиробників необхідною інформацією стосовно балансу кальцію у ґрунтах сільськогосподарських підприємств. Табл.: 2. Рис.: 2. Бібліогр.: 11.

Ключові слова: кислотність ґрунтів, баланс кальцію, вапнякові добрива, програмне забезпечення, інформаційно-управлінська система, ефективність управлінських рішень.

УДК 330.46:631.415.1

Современные информационные технологии в регулировании процессов повышения плодородия почв / Корчинская Е.А. // Экономика АПК. – 2014. – № 10. – С. 70.

Проанализировано современное состояние проведения химической мелиорации кислых почв в Украине. Выяснены причины снижения объемов использования известковых удобрений и предложен научно обоснованный подход к применению эффективных агрохимических методов снижения почвенной кислотности на основе современных информационных технологий. Представлена разработанная автором информационно-управленческая система определения потребности в известковых удобрениях с целью регулирования баланса кальция и снижения уровня кислотности почв. Программный модуль "Баланс кальция" разработан для осуществления методологической и практической помощи научным работникам, специалистам сельского хозяйства и руководителям всех уровней для принятия научно обоснованных управленческих решений относительно использования эффективных методов и приемов снижения уровня кислотности почв с целью повышения их плодородия. Обоснована необходимость широкого применения компьютерных технологий в процессе управления почвенным плодородием с целью обеспечения сельскохозяйственных товаропроизводителей необходимой информацией относительно баланса кальция в почвах сельскохозяйственных предприятий. Табл.: 2. Илл.: 2. Библиогр.: 11.

Ключевые слова: кислотность почв, баланс кальция, известковые удобрения, программное обеспечение, информационно-управленческая система, эффективность управленческих решений.

UDS 330.46:631.415.1

Management of soil calcium balance basing on use of contemporary IT technology / Korchynska O.A. // Ekonomika APK. – 2014. – № 10. – P. 70.

The current state of acid soil chemical melioration in Ukraine is analyzed. The reasons for decreasing of lime fertilizer application are found out. The scientific substantiated approach concerning applying of effective agrochemical methods to decrease soil acidity basing on modern IT is proposed. The information

and management system developed by the author to determine the needs in lime fertilizers in order to regulate calcium balance and decrease the level of soil acidity is presented. "Calcium balance" programme model is created to provide methodological and practical help to scientific researchers, agrarian specialists and all type managers for scientific substantiated management concerning use of efficient methods to decrease soil acidity and increase soil fertility. Necessity of wide use of computer technology in soil fertility management is substantiated as it will supply necessary information on soil calcium balance to agrarian producers. Tabl.: 2. Figs.: 2. Refs.: 11.

Key words: soil acidity, calcium balance, lime fertilizers, soft support, information and management system, efficiency of management decisions.

UDS 631.1.016:631.22:471:475

Development of small farms in Ukraine and the polish experience / Zakharchuk O.V., Vyshnevetska O.V.
// *Ekonomika APK.* – 2014. – № 10. – P. 75.

The article examines the main trends in equipment of fixed assets in rural households (potential of family farms) of Ukraine and farms of Poland. For this analysis the distribution of agricultural land by types of enterprises and their size and found that the area of cultivated land in farms Ukraine is not significantly different from the treated area of Polish households. At the same time, the share of land, which they have in Ukraine is 43%, in Poland - 90%. Considered in detail the provision of various types of agricultural machinery Polish Ukrainian farms and households, resulting in a significant gap identified technical and technological support Ukraine in Poland were both quantitative and qualitative indicators. Tabl.: 3. Figs.: 4. Refs.: 9.

Key words: agricultural machinery, agricultural land farms, power, equipment, technological support, load of arable land on the tractor.

УДК 631.1.016:631.22:471:475

Розвиток малих форм господарювання в Україні та досвід Польщі / Захарчук О.В., Вишневецька О.В. // *Економіка АПК.* – 2014. – № 10. – С. 75.

У статті досліджено основні тенденції фондооснащеності сільських домогосподарств (потенційних сімейних ферм) України та фермерських господарств Польщі. За результатами аналізу розподілу земель сільськогосподарського призначення за категоріями господарств та їхніми розмірами встановлено, що площа оброблюваних земель у господарствах населення України не суттєво відрізняється від площі, оброблюваної польськими фермерськими господарствами. Частка земель, які їм належать в Україні, становить 43%, в Польщі – 90%. Детально розглянуто забезпеченість різними видами сільськогосподарської техніки польських фермерських господарств та українських домогосподарств, в результаті чого виявлено значне відставання техніко-технологічного забезпечення України порівняно з Польщею як за кількісними, так і якісними показниками. Табл.: 3. Рис.: 4. Бібліогр.: 9.

Ключові слова: сільськогосподарська техніка, землі сільськогосподарського призначення, фермерські господарства, потужність, оснащення, техніко-технологічне забезпечення, навантаження ріллі на трактор.

УДК 631.1.016:631.22:471:475

Развитие малых форм хозяйствования в Украине и опыт Польши / Захарчук А.В., Вишневецкая О.В. // *Экономика АПК.* – 2014. – № 10. – С. 75.

В статье исследованы основные тенденции фондооснащенности сельских домохозяйств (потенциальных семейных ферм) Украины и фермерских хозяйств Польши. По результатам анализа распределения земель сельскохозяйственного назначения по категориям хозяйств и их размерам установлено, что площадь обрабатываемых земель в хозяйствах населения Украины не существенно отличается от площади, обрабатываемой польскими фермерскими хозяйствами. Доля земель, которые им принад-

лежат в Украине, составляет 43%, в Польше – 90%. Детально рассмотрена обеспеченность различными видами сельскохозяйственной техники польских фермерских хозяйств и украинских домохозяйств, в результате чего выявлено значительное отставание технико-технологического обеспечения Украины по сравнению с Польшей как по количественным, так и качественным показателям. Табл.: 3. Илл.: 4. Библиогр.: 9.

Ключевые слова: сельскохозяйственная техника, земли сельскохозяйственного назначения, фермерские хозяйства, мощность, оснащение, технико-технологическое обеспечение, нагрузка пашни на трактор.

UDS 339.732:061.1

Role and position of banks in the European economic area / Macut Miloš, Ušćumlić Milenko
// *Ekonomika APK*. – 2014. – № 10. – P. 80.

The article highlights the peculiarities of banking in the EU-countries. The ways of organisation of bank systems of the European Union and EU-countries are defined. The attention is focused on privatisation processes in the sphere of banking, particularly on the motives and models of purchase and sale of banks. The specific currently widespread forms of banking are described. The influence of institutional investors on the competitiveness of banks in modern economies is defined. It is concluded that the banking system of the EU and of the EU countries is stable and solid. The EU system pays great attention to its institutions that are owned by each country.

The Banks instruments Purchase-Sale Group and the banking and financial industry experience transformation of the process of transferring rights, change of the owner or business entity, whereas less influential financial institutions consolidate for the purpose of establishment of larger companies on territories engaging other countries and continents. Some of the most influential banking companies buy brokerage and insurance companies, small banking enterprises and other non-bank financial organisations to gain more influence, and to provide various financial services. Refs.: 19.

Key words: bank, banking, specific forms of banking, bank purchase and sale models, competition, European Union.

УДК 339.732:061.1

Роль і місце банків в європейській економічній зоні / Макут Мілош, Ушчумліч Міленко
// *Економіка АПК*. – 2014. – № 10. – С. 80.

У статті висвітлено особливості банківської діяльності в країнах Європейського Союзу. Розкрито шляхи організації банківської системи в Європейському Співтоваристві та країнах-членах. Увагу сфокусовано на приватизаційних процесах у банківській сфері, а саме на мотивах і моделях купівлі-продажу банків. Описано специфічні форми банківської діяльності, що досить поширені в сучасній банківській справі. Розкрито вплив інституційних інвесторів на конкурентні позиції банків у сучасних економіках. Зроблено висновок, що банківська система Європейського Союзу є дуже стабільною, як і країн-членів. Вона приділяє велику увагу своїм фінансовим інституціям, які, відповідно, є власністю кожної країни.

Управління процесом купівлі-продажу та банківська фінансова індустрія зазнають процесів зміни власника і правових форм, а менш потужні фінансові установи скуповуються з метою створення більших компаній на територіях, які охоплюють нові країни та континенти. Деякі з найвпливовіших банківських компаній скуповують брокерські та страхові компанії, дрібні банківські підприємства та інші небанківські установи, щоб стати потужнішими компаніями, які можуть запропонувати різноманітні фінансові послуги. Бібліогр.: 19.

Ключові слова: банк, банківська система, специфічні форми банківської діяльності, моделі купівлі-продажу банків, конкурентна боротьба, Європейський Союз.

В статье освещены особенности банковской деятельности в странах Европейского Союза. Раскрыты пути организации банковской системы в Европейском Содружестве и странах-членах. Внимание сфокусировано на приватизационных процессах в банковской сфере, а именно на мотивах и моделях покупки-продажи банков. Описаны специфические формы банковской деятельности, что достаточно распространены в современном банковском деле. Раскрыто влияние институциональных инвесторов на конкурентные позиции банков в современных экономиках. Сделан вывод, что банковская система Европейского Союза является очень стабильной, как и стран-членов. Она уделяет большое внимание своим финансовым институтам, которые, соответственно, являются собственностью каждой страны.

Управление процессом покупки-продажи и банковская финансовая индустрия ощущают процессы изменения собственника и правовых форм, а менее мощные финансовые учреждения скупаются с целью создания больших компаний на территориях, которые охватывают новые страны и континенты. Некоторые из наиболее влиятельных банковских компаний скупают брокерские и страховые компании, мелкие банковские предприятия и другие небанковские учреждения, чтобы стать более мощными компаниями, которые могут предложить различные финансовые услуги. Библиогр.: 19.

Ключевые слова: банк, банковская система, специфические формы банковской деятельности, модели покупки-продажи банков, конкурентная борьба, Европейский Союз.

UDS 631.16:330.131.7:347.426.6(476)

African swine fever risk assessment and compensation calculation methodology: Lithuanian case / Gapšys A., Dabkienė V. // *Ekonomika APK*. – 2014. – № 10. – P. 85.

The aim of the article is to represent the government's compensation calculation method for pig breeders in buffer zones, which should compensate for not breeding pigs temporarily and compel farmers to report about ASF cases. As well, to analyze the pig-breeding situation and the main factors, which show that Lithuania is at high risk zone for ASF disease dissemination.

The main risk estimators of ASF introduction into the Lithuania are density of outbreaks of ASF virus in a wild boar and in domestic pigs and low-biosecurity farms within the country and in neighboring countries, density of wild boar and pigs within the country.

The calculation of the compensation for pig breeders in the buffer zone is represented. The estimated coefficients of pig production cycle and pig breeder's income and remuneration in the pig breeder's future income should compensate for not breeding pigs temporarily and compel pig breeders to report about ASF outbreaks. Tabl.: 2. Figs.: 1. Refs.: 26.

Key words: African Swine Fever, pig breeding, wild boars, risk estimators, compensation, buffer zone.

УДК 631.16:330.131.7:347.426.6(476)

Оцінка факторів ризику з розповсюдження африканської свинячої лихоманки і метод розрахунку компенсації: литовський випадок / Гапшис А., Дабкієне В. // *Економіка АПК*. – 2014. – № 10. – С. 85.

Представлено розроблений авторами метод розрахунку компенсації для свинарів у буферній зоні зараження АСЛ, щоб фермери наважилися тимчасово не вирощувати свиней. Проаналізовано ситуацію свинарства у Литві та перераховано чинники, що впливають на поширення АСЛ.

Наслідки цього вірусу можуть вплинути на ситуацію в секторі свинарства, рівень споживання свинини, торговий баланс сектору свиней і свинини й т.ін. Основними чинниками ризику АСЛ у Литві є щільність спалахів вірусу АСЛ у диких кабанів та в домашніх свиней, низький рівень біозахисту на фермах країни й у сусідніх країнах, щільність диких кабанів і домашніх свиней у країні.

Наведено розрахунки компенсацій за забій свиней та відмову їх вирощувати у буферній зоні. У формулі компенсацій встановлено показник циклу продуктивності свиней і коефіцієнт доданої вартості, що пов'язано з прибутком та заробітною платою працівників ферми. Табл.: 2. Рис.: 1. Бібліогр.: 26.

Ключові слова: Африканська свиняча лихоманка, свинарство, кабани, оцінювання ризиків, компенсація, буферна зона.

УДК 631.16:330.131.7:347.426.6(476)

Оценка факторов риска по распространению африканской чумы свиней и метод расчета компенсации: литовский случай / Гапшис А., Дабкиене В. // Экономика АПК. – 2014. – № 10. – С. 85.

Представлен разработанный авторами метод расчета компенсации для свиноводов в буферной зоне по заражению АЧС, чтобы фермеры решились временно не выращивать свиней. Проанализирована ситуация свиноводства в Литве и перечислены факторы, влияющие на распространение АЧС.

Последствия этого вируса могут повлиять на ситуацию в секторе свиноводства, уровень употребления свинины, торговый баланс сектора свиней и свинины и т.д. Основными факторами риска АЧС в Литве являются плотность вспышек вируса АЧС у диких кабанов и домашних свиней, низкий уровень биозащиты на фермах страны и в соседних странах, плотность диких кабанов и домашних свиней в стране.

Представлены расчеты компенсаций за убой свиней и отказ их выращивать в буферной зоне. В формуле компенсаций установлен показатель цикла продуктивности свиней и коэффициент добавленной стоимости, что связано с прибылью и заработной платой работников фермы. Табл.: 2. Илл.: 1. Библиогр.: 26.

Ключевые слова: Африканская чума свиней, свиноводство, кабаны, оценивание рисков, компенсация, буферная зона.

НАУКОВА ДИСКУСІЯ

SCIENTIFIC DISCUSSION

УДК 338.431.2:330.101.2:342.553

Про питання управління спільними ресурсами на селі у світлі світових досліджень / Нелеп В.М., Фурсенко М.І., Висоцька О.М., Фурсенко І.М. // Економіка АПК. – 2014. – № 10. – С. 92.

Розглянуто суть і значення досліджень лауреата Нобелівської премії в галузі економіки за 2009 рік Еліно́р Остро́м для побудови системи ефективного управління спільними ресурсами в українському селі. Акцентовано увагу на необхідності управління такими ресурсами тими, хто ними користується. Виділено й охарактеризовано основні групи спільних ресурсів: земельні, водні, ресурси соціальної сфери, соціальні, фінансові та інформаційні. Обґрунтовано інституційні (законодавче регулювання ефективного використання спільних ресурсів) і організаційні (функціонування об'єднань та плідна взаємодія активу села з працівниками сільської ради) способи управління спільними ресурсами на селі, висвітлено ефективний досвід такого управління на прикладі Фурсівської сільської ради Білоцерківського району Київської області, підтверджений зростанням доходів бюджету сільської ради. Табл.: 2. Рис.: 1. Бібліогр.: 14.

Ключові слова: лауреат Нобелівської премії Еліно́р Остро́м, спільні ресурси, сільська рада, власність, громадські об'єднання, бюджет, інституційні та організаційні способи управління спільними ресурсами.

УДК 338.431.2:330.101.2:342.553

О вопросе управления общими ресурсами на селе в свете мировых исследований / Нелеп В.М., Фурсенко М.И., Высоцкая О.М., Фурсенко И.М. // Экономика АПК. – 2014. – № 10. – С. 92.

Рассмотрены суть исследований лауреата Нобелевской премии по экономике за 2009 год Элино́р Остро́м и их значение для построения системы эффективного управления общими ресурсами в украинском селе. Акценти́ровано внимание на необходимости управления такими ресурсами теми, кто ими пользуется. Выделены и охарактеризованы основные группы общих ресурсов: земельные, водные, ресурсы социальной сферы, социальные, финансовые и информационные. Обоснованы институционные (законодательное регулирование эффективного использования общих ресурсов) и организационные (функционирование объединений и плодотворное взаимодействие актива села с работниками сельского совета) способы управления общими ресурсами на селе, освещен эффективный опыт такого управления

на примере Фурсовского сельского совета Белоцерковского района Киевской области, подтвержденный ростом доходов бюджета сельского совета. Табл.: 2. Илл.: 1. Библиогр.: 14.

Ключевые слова: лауреат Нобелевской премии Элино́р Остром, общие ресурсы, сельский совет, собственность, общественные объединения, бюджет, институциональные и организационные способы управления общими ресурсами.

UDS 338.431.2:330.101.2:342.553

Management of common resources in rural areas: in the field of Nobel Laureate' research / Nelep V.M., Fursenko M.I., Vysotska O.M., Fursenko I.M. // *Ekonomika APK.* – 2014. – № 10. – P. 92.

The essence and the importance of research of the Nobel laureate in Economics Elinor Ostrom (2009) are considered to build an effective management system of common resources in the Ukrainian village. The article emphasizes the necessity of management of such resources by those who use them. In the article the major groups of common resources: land, water, social services resources, social, financial and information resources are defined and described. The institutional (legal regulation effective use of common resources) and organizational (functioning of the public associations and fruitful interaction with village active people and employees of the Village Council) ways to manage common resources in the country are substantiated. The Fursy village council (Bilotserkivskiy district Kyiv region) is studied as an example of the effective management experience, confirmed by the revenue growth of village council budget. Tabl.: 2. Figs.: 1. Refs.: 14.

Key words: Nobel laureate in Economics Elinor Ostrom, common resources, village council, property, public associations, budget, institutional and organizational ways to manage common resources.

СТОРИНКА МОЛОДОГО НАУКОВЦЯ

YOUNG SCIENTIST'S PAGE

УДК 338.436: 658.5.012.7

Оцінка ефективності управління у великотоварних агропромислових формуваннях / Сас О.О. // *Економіка АПК.* – 2014. – № 10. – С. 99.

Розглянуто існуючі підходи до оцінки ефективності управління у великотоварних агропромислових формуваннях, що, як правило, є глибоко інтегрованими та диверсифікованими структурами. Здійснено аналіз і встановлено, що масштаби таких структур, їх виробничі потужності, а також поєднання різних напрямів діяльності створюють проблеми керованості не тільки виробничим процесом, а й десятками створених юридичних осіб, які стратегічно направляються та регулярно контролюються «центром». Проаналізовано переваги і недоліки показників оцінки ефективності управління великотоварними агропромисловими формуваннями. Запропоновано напрями вдосконалення зазначеної оцінки й концептуальний підхід щодо формування системи показників оцінки ефективності управління та контролю, який акумулює обґрунтування, систематизацію, декомпозицію за рівнями, персоналізацію відповідальності. Бібліогр.: 19.

Ключові слова: агрохолдинг, ефективність управління, ефективність контролю, оцінка ефективності, показники ефективності/результативності, великотоварні агропромислові формування.

УДК 338.436: 658.5.012.7

Оценка эффективности управления в крупнотоварных агропромышленных формированиях / Сас А.А. // *Экономика АПК.* – 2014. – № 10. – С. 99.

Рассмотрены существующие подходы к оценке эффективности управления в крупнотоварных агропромышленных формированиях, которые, как правило, являются глубоко интегрированными и диверсифицированными структурами. Осуществлен анализ и установлено, что масштабы структур, их производственные мощности, а также сочетание разных направлений деятельности создают проблемы управляемости не только производственным процессом, но и десятками созданных юридических лиц, которые стратегически направляются и регулярно контролируются «центром». Проанализированы преимущества и недостатки показателей оценки эффективности управления крупнотоварными

агропромисловими формуваннями. Предложені напрямки удосконалення вказаної оцінки і концептуальний підхід к формуванню системи показателів оцінки ефективності управління і контролю, який акумулює обґрунтування, систематизацію, декомпозицію по рівням, персоналізацію відповідальності. Библиогр.: 19.

Ключевые слова: агрохолдинг, ефективність управління, ефективність контролю, оцінка ефективності, показателі ефективності/результативності, крупнотоварні агропромислові формування.

UDS 338.436: 658.5.012.7

Assessment competence of management efficiency in the large scale agro-industrial formations / Sas O.O.
// *Ekonomika APK.* – 2014. – № 10. – P. 99.

The article considers the existing approach to the assessment competence of management efficiency in the large scale agro-industrial formations, that in general are deeply integrated and diversified structures. It is analysed and established that the scales of structures, their capacities, and also a combination of different branches of activities create verification problems and not only production process, but also dozens of created legal entities that are strategically managed and regularly controlled by "the center". The pros and cons of indicators of the assessment competence of management efficiency in the large scale agro-industrial formations are analysed. The article considers directions for improvement of the specified assessment and conceptual approach to formation of system of indicators of an assessment of management efficiency and control which accumulates justification, systematization, stage decomposition, personalisation of responsibilities. Refs: 19.

Key words: agrarian holding, competence of management efficiency, efficiency of control, assessment of efficiency, efficiency/productivity indicators, large scale agro-industrial formations.

УДК 338.242:[332:338.43]

Державна соціальна політика в забезпеченні продуктивної зайнятості сільського населення / Романюк І.А. // *Економіка АПК.* – 2014. – № 10. – С. 105.

Визначено теоретичні засади та методичні підходи щодо формування державної політики забезпечення продуктивної зайнятості сільського населення. Розглянуто принципи, яких доцільно дотримувати при визначенні в сільському господарстві стратегії короткострокового й середньострокового розвитку у сфері зайнятості, що передбачає вибір її оптимальної моделі, створення соціально-економічного та правового механізму регулювання зайнятості трудових ресурсів.

Обґрунтовано поняття “продуктивна зайнятість сільського населення”, досліджено напрями впливу соціально-економічного розвитку села на зайнятість населення. Виділено основні функціональні види механізмів управління у державній політиці забезпечення продуктивної зайнятості, визначено важливий напрям сприяння активній політиці зайнятості сільського населення, запропоновано заходи щодо її державного регулювання. Библиогр.: 8.

Ключові слова: державна політика, сільське населення, продуктивна зайнятість, самозайнятість, ринок праці, механізми управління, регулювання.

УДК 338.242:[332:338.43]

Государственная социальная политика в обеспечения продуктивной занятости сельского населения / Романюк И.А. // *Экономика АПК.* – 2014. – № 10. – С. 105.

Определены теоретические основы и методические подходы к формированию государственной политики обеспечения занятости сельского населения. Рассмотрены принципы, которых целесообразно придерживаться при определении в сельском хозяйстве стратегии краткосрочного и среднесрочного развития в сфере занятости, которая предусматривает выбор ее оптимальной модели, создание социально-экономического и правового механизма регулирования занятости трудовых ресурсов.

Обосновано понятие “продуктивная занятость сельского населения”, исследованы направления влияния социально-экономического развития села на занятость населения. Выделены основные фун-

кциональные виды механизмов управления в государственной политике обеспечения продуктивной занятости, определено важное направление содействия активной политике занятости сельского населения, предложены меры её государственного регулирования. Библиогр.: 8.

Ключевые слова: государственная политика, сельское население, продуктивная занятость, самозанятость, рынок труда, механизмы управления, регулирование.

UDS 338.242:[332:338.43]

Theoretical and methodological principles of the state social policy as for the efficient rural employment / Romaniuk I.A. // *Ekonomika APK.* – 2014. – № 10. – P. 105.

Theoretical foundations and methodological approaches to public policy to ensure productive employment in rural areas are defined. The principles, which should be followed when certain agricultural strategy of short-term and medium-term developments in the field of employment is accepted in order to provide an optimal model of employment is discussed. The necessity of the creation of social, economic and legal mechanism to regulate the workforce is proved.

The concept of "the rural efficient employment" is grounded. The social and economic influence on the development in rural employment is investigated. The basic functional types of governmental public policy to ensure the productive rural employment are underlined. The important area of promoting of the active employment policies in rural areas is defined. The measures of state regulation of rural employment are proposed. Refs: 8.

Key words: state policy, public policy, rural population, efficient employment, self-employment, labor market, mechanisms of regulation, management and state regulation.

УДК 349.2; 331.212.24

Адаптація трудового законодавства України до норм європейського права / Поліщук А.О. // *Економіка АПК.* – 2014. – № 10. – С. 109.

Досліджено окремі нормативні документи трудового права країн Європейського Союзу, зіставлено з документами, що регулюють аналогічні проблеми в українській практиці. Проаналізовано відмінності, які необхідні для усунення даних проблем, та запропоновано механізм імплементації означених відмінних рис в українське законодавство, що стане одним із вагомих кроків інтеграції України до ЄС та відіграє значну роль у посиленні мотивувальної функції оплати праці й підвищенні продуктивності праці в країні. Розглянуто механізм гарантування покриття заборгованості суб'єктів господарювання, що ліквідуються, визначено слабкі сторони, запропоновано шлях їхнього подолання на основі аналізу європейського законодавства та імплементації його сильних сторін в українську практику. Табл.: 2. Библиогр.: 10.

Ключові слова: *acquis communautaire*, безнадійна заборгованість з оплати праці, гарантування оплати праці, банкрутство, черговість вимог кредиторів, Директива ЄС, Рекомендації ЄС.

УДК 349.2; 331.212.24

Адаптация трудового законодательства Украины к нормам европейского права / Полищук А.А. // *Экономика АПК.* – 2014. – № 10. – С. 109.

Исследованы отдельные нормативные документы трудового права стран Европейского Союза, сопоставлены с документами, регулируемыми аналогичные проблемы в украинской практике. Проанализированы различия, необходимые для устранения данных проблем, предложен механизм имплементации указанных отличительных черт в украинское законодательство, что станет одним из весомых шагов интеграции Украины в ЕС и сыграет значительную роль в усилении мотивирующей функции оплаты труда и повышении производительности труда в стране. Рассмотрен механизм гарантирования покрытия задолженности субъектов хозяйствования, которые ликвидируются, определены слабые стороны, предложен путь их преодоления на основе анализа европейского законодательства и имплементации его сильных сторон в украинскую практику. Табл.: 2. Библиогр.: 10.

Ключевые слова: *acquis communautaire*, безнадежная задолженность по оплате труда, обеспечение оплаты труда, банкротство, очередность требований кредиторов, Директива ЕС, Рекомендации ЕС.

UDS 349.2; 331.212.24

Adjustment of employment legislation of Ukraine to the regularities of European law / Polishchuk A.O. // *Ekonomika APK*. – 2014. – № 10. – P. 109.

The article studies certain normative legal instruments of employment legislation of jurisdictions of countries of the European Union and the comparative analysis of Ukrainian instruments that cover the same legal problems is carried out. The author studies the matter of adjustments to be made in order to solve these problems and suggests the adjustment implementation mechanism that can be a substantial contribution to the process of eurointegration of Ukraine as it can strengthen the motivational role of wages and salary and enhance labour productivity levels in the country. The mechanism of clearing the debts of the dissolved business entities the disadvantages is considered, its drawbacks are defined the guidelines to its enhancement on the basis of European legislation and implementation of its regularities are suggested. Tabl.: 2. Refs.: 10.

Key words: *acquis communautaire*, wages bad debts, guaranteed wage, bunkruptsy, the priority of creditor`s claims, EU Directive, EU recommendations.

УДК 005:65.015.3:65.016.1

Ефективність використання виробничих потужностей / Красільнікова К.Є. // *Економіка АПК*. – 2014. – № 10. – С. 115.

Із позицій системного підходу розглядаються методи оцінки виробничих потужностей підприємств в Україні та світі. Дослідження показали, що методи розрахунку виробничої потужності, які використовуються в країнах Європи і США, суттєво відрізняються від методів в Україні. Це не дає можливості зіставляти показники. Такі порівняння є досить умовними й можуть мати лише якісний зміст без кількісного наповнення. Особливу увагу приділено методам оцінки ефективності використання виробничих потужностей, які є основою сучасного методичного інструментарію аналітичного оцінювання використання виробничих потужностей підприємств. Для комплексного дослідження ефективності використання виробничих потужностей підприємств було визначено зовнішні та внутрішні фактори й три основні групи показників, які впливають на ефективність їх використання: коефіцієнти рівня освоєння проектної виробничої потужності, коефіцієнти використання устаткування та вартісні показники віддачі виробничого апарату. Рис.: 1. Бібліогр.: 22.

Ключові слова: виробниче обладнання, фондівдача, ефективність, пропорційність, коефіцієнт завантаження, резерви, трудомісткість.

УДК 005:65.015.3:65.016.1

Эффективность использования производственных мощностей / Красильникова Е.Е. // *Экономика АПК*. – 2014. – № 10. – С. 115.

С позиций системного подхода рассматриваются методы оценки производственных мощностей предприятий в Украине и мире. Исследования показали, что методы расчета производственной мощности, которые используются в странах Европы и США, существенно отличаются от методов в Украине. Это не дает возможности сопоставлять показатели. Такие сравнения являются достаточно условными и могут иметь только качественное содержание без количественного наполнения. Особое внимание уделено методам оценки эффективности использования производственных мощностей, которые являются основой современного методического инструментария аналитического оценивания использования производственных мощностей предприятий. Для комплексного исследования эффективности использования производственных мощностей предприятий были определены внешние и внутренние факторы и три основные группы показателей, которые влияют на эффективность их использования: коэффициенты уровня освоения проектной производственной мощности, коэффициенты использования оборудования и стоимостные показатели отдачи производственного аппарата. Илл.: 1. Библиогр.: 22.

Ключевые слова: производственное оборудование, фондоотдача, эффективность, пропорциональность, коэффициент загрузки, резервы, трудоемкость.

UDS 005:65.015.3:65.016.1

Methodical approaches to the estimation of production capacities and the efficiency of their use / Krasilnikova K.E. // *Ekonomika APK.* – 2014. – № 10. – P. 115.

The article considers evaluation methods of production capacities in Ukraine and abroad within the framework of systemic approach. Studies have shown that the methods of calculating the production facilities used in Europe and the U.S. differ significantly from methods that are applied in Ukraine. It is not possible to compare the figures. Such comparisons are rather conventional and can carry only quality content without quantitative content. Special attention is focused on the methods of estimation of efficiency of utilization of production capacities, which form the basis of modern methodology tools for analytical evaluation of the use of the production facilities. For complex research of efficiency of use of production capacities of the enterprises were defined external and internal factors and three main groups of indicators, which affect the efficiency of their use: the coefficients of the level of development of production capacity, utilisation rates and cost indicators of impact of the production apparatus. Figs.: 1. Refs.: 22.

Key words: industrial equipment, capital productivity, effectiveness, proportionality, the load factor, the reserves, complexity.

УДК 334.758

Результативність злиттів і поглинань в аграрному секторі економіки України / Оксак А.О. // *Економіка АПК.* – 2014. – № 10. – С. 122.

Здійснено аналіз тенденцій злиттів і поглинань в аграрному секторі економіки України, узагальнено основні мотиви та результати їх реалізації. Ідентифіковані основні типи інтеграційних процесів у результаті зростання активності злиттів та поглинань, що уможливило проаналізувати основні переваги й недоліки горизонтальних, вертикальних і конгломератних інтеграцій. В результаті дослідження еволюції становлення аграрних компаній в Україні виявлено основні способи консолідації землі та зростання потужності їхньої діяльності. Проаналізовано наслідки реалізації стратегій зовнішнього зростання аграрних компаній, а саме: тенденції зміни чистого доходу, чистого прибутку, експорту. Досліджено вплив ІРО на зростання інвестиційної привабливості аграрних компаній України. Виявлено залежність між ІРО і підвищенням кредитоспроможності підприємства.

На основі аналізу стану концентрації виробництва в галузях економіки України виявлено значний рівень концентрації в сільськогосподарському виробництві. Табл.: 6. Рис.: 1. Бібліогр.: 15.

Ключові слова: аграрний сектор, злиття та поглинання, аграрні компанії, результативність, мотиви, ІРО.

УДК 334.758

Результативность слияний и поглощений в аграрном секторе экономики Украины / Оксак А.О. // *Экономика АПК.* – 2014. – № 10. – С. 122.

Осуществлен анализ тенденций слияний и поглощений в аграрном секторе экономики Украины, обобщены основные мотивы и результаты их реализации. Идентифицированы основные типы интеграционных процессов в результате роста активности слияний и поглощений, что дало возможность проанализировать основные преимущества и недостатки горизонтальных, вертикальных и конгломератных интеграций. В результате исследования эволюции становления аграрных компаний в Украине выявлены основные способы консолидации земли и роста мощности их деятельности. Проанализированы последствия реализации стратегий внешнего роста аграрных компаний, а именно: тенденции изменения чистого дохода, чистой прибыли, экспорта. Исследовано влияние ИРО на повышение инвестиционной привлекательности аграрных компаний Украины. Выявлена зависимость между ИРО и ростом кредитоспособности предприятия.

На основе анализа состояния концентрации производства в отраслях экономики Украины выявлен значительный уровень концентрации в сельскохозяйственном производстве. Табл.: 6. Илл. 1. Библиогр.: 15.

Ключевые слова: аграрный сектор, слияния и поглощения, аграрные компании, результативность, мотивы, IPO.

UDS 334.758

The motives and results of mergers and acquisitions in the agricultural sector of Ukraine / Oksak A.O.
// *Ekonomika APK*. – 2014. – № 10. – P. 122.

Trends of mergers and acquisitions processes in the agricultural sector of Ukraine are analyzed in the article. The main reasons for mergers and acquisitions are summarized and the results of their implementation are investigated. The main types of integration processes as a result of increased activity of mergers and acquisitions are identified what allowed to analyze the main advantages and disadvantages of horizontal, vertical and conglomerate integration. The study the evolution of agricultural companies in Ukraine allowed to define basic methods of land consolidation by companies and growth of their capacities. Effects of external growth strategies exploited by agricultural companies are analyzed, including: trends in net income, net profit, and export volumes. The effect of IPOs on the growth of investment attractiveness of agricultural companies in Ukraine is investigated.

The interdependence between the IPO and growth creditworthiness of the company is pointed out.

Based on the analysis of the concentration of production in the fields of economy of Ukraine a significant level of concentration in agriculture is revealed. Табл.: 6. Figs.: 1. Refs.: 15.

Key words: agriculture, mergers and acquisitions, agricultural companies, productivity, motivation, IPO.

* * *